

Hørings svar til

Aarhus kommunes klimahandlingsplan 2021-24 og klimastrategi

fra

Klima, Trafik og miljø gruppe Enhedslisten Aarhus

Klimakrisen er den altoverskyggende krise for vores fremtidige samfund, vi står måske i en krise der på sigt vil udslette livet på jorden, hvis ikke vi handler nu.

Klimakrisen kan også bidrage med noget positivt, vi skal til at leve på en anden måde, omlægge vores kost, nye spændende retter, blive sundere pga. vi fravælger bilen og bruger cyklen til transport, får nye klimavenlige boliger og boligkvarterer, får mindre luftforureningen i byerne, får mindre trafikstøj i vores byer, hænger ikke så lang tid i bilkøer, vores industri indrettes efter at produktionen bliver renere og CO₂ fri og meget mere.

Vi ved godt, at klimakrisen ikke kan løses i Aarhus, men Aarhus kan tage store skridt i bidraget til at løse klimakrisen, hvis vi i dag påbegynder en bæredygtig udvikling. Og at vi konkretiserer, hvad der skal være gennemført i 2025 og hvordan vi i Aarhus kan være fossil frie på alle områder i 2030.

Det nytter ikke som den socialdemokratiske regering gør. Regeringen kommer med grønne målsætninger, men kommer ikke med lovgivning, der skal sikre, at der handles i bæredygtige tiltag.

Der er mange gode takter i Aarhus kommunes Klimahandlingsplan. Klimahandlingsplanen har mange gode målsætninger og har mange gode målsætninger om, hvor meget CO² der skal udledes mindre frem til 2030. Der er ingen konkrete handlinger. Og dog, vi hører at Socialdemokraterne er ved at bevæge sig på vindmølleområdet ved at foreslå møller på havnen og på land. Antallet er bare ikke nok til at Aarhus får 100 % bæredygtigt strøm i 2030.

Vores høringsvar bygger på Aarhus kommunes klimahandlingsplan 2021-24 og klimastrategi.

Vi har valgt at komme med høringsvar med de emner som vi vurderer Aarhus kommune kan gøre noget. Pga. regeringen ikke har afsluttet forhandlinger om bindende lovgivning, ved vi ikke hvor mange penge Aarhus har til klimainvesteringer.

Indhold

Høringsvar til	1
Aarhus kommunes klimahandlingsplan 2021-24 og klimastrategi fra Klima, Trafik og miljø gruppe Enhedslisten Aarhus	1
Trafikpolitik.....	3
Kollektiv trafik.....	3
Biltrafik.....	4
Natur, landbrug og industri	5
Industri.....	6
Aarhus som arbejdsplads.....	6
Vindmøller, solceller og varmepumper.	8
Byggeri.	8

Udarbejdet af Klima, trafik, og miljø gruppen Enhedslisten Aarhus kommune.

Niels Juul Thomsen, Jens Erik Buur, Anders Nielsen, Hans Thomsen, Gert Møller, Lars Falk og Rene Rafn.

Trafikpolitik

Enhedslistens trafikpolitik har som overordnet mål at minimere miljøbelastningen, støj- og partikelforureningen, CO₂ udledning, at gøre det bekvemt for mennesker at transportere sig derhen, hvor de ønsker, samt at skabe et smukt byrum.

Enhedslisten mener transportsektoren skal udvikles til minimal CO₂ ved at styrke den kollektive trafik og cykeltrafikken frem for den private biltrafik. Elektrificering af alle transportformer og afvikling af brug af diesel og benzin vil væsentligt nedsætte forureningen og CO₂ udledningen.

Enhedslisten foreslår at der etableres gratis parkering af biler uden for byen. Herfra foregår den kollektive transport ind til byen med letbane, tog eller el busser.

Varetransport i Midtbyen (bl.a. i og inden for Allé gaderne, Bruunsgade, Jægergårdsgade) kræver en målrettet indsats. Derfor bør miljøzonereglerne, i første omgang skærpes, således, at miljødirektiv Euro-5 skal overholdes for køretøjer, der kører ind i miljøzonen. På længere sigt skal/bør varetransport foregå ved hjælp af elektriske køretøjer som for eksempel; El-cykler og El-biler/ lastvogne.

Borgerinddragelse er helt afgørende for at finde frem til de rette løsninger. Der skal ikke kun laves lokale høringer, men også kommunale høringer, som beskriver, hvad lokalbefolkningen peger på.

Generelle kørselsforbud i større sammenhængende områder kan komme på tale. Sådanne kørsels forbud er blandt andet indført i flere italienske byer bl.a. Milano, Firenze og Bologna. Forbuddet i Milano håndhæves ved, at der rundt om det ca. 5 km² store cityområde er lagt en kontrolring.

Kollektiv trafik

Den kollektive trafik bør være ejet og drevet af det offentlige. Den kollektive trafik skal være så attraktiv, rettidig og stabil, at flest mulige

mennesker vælger den i stedet for privatbilen. Den kollektive trafik skal køre ofte.

Der skal være et udbygget net af letbaner, jævnfør Århus kommunes sporvejsplaner fra august 2000.

For de beboelsesområder i Århus, hvortil der ikke er letbane, skal den offentlige trafik forbedres.

Den kollektive trafik skal være billigere. Det skal kunne betale sig at køre med offentlig transport fremfor i egen bil.

Jernbanesystemet

Jernbanesystemet skal udbygges, så Århus bliver bundet sammen med hele region Midtjylland.

Jernbanen Århus Silkeborg skal laves, og strækningen til Herning, Holstebro bør opgraderes, projekteringen bør startes snarest.

Nye stationer i Århus kommune

Ved at forbedre den kollektive trafik, som tog/letbane vil det blive mere attraktivt for bilister at bruge tog/letbane.

Derfor foreslår enhedslisten at stationen i Brabrand retableres, således, at der oprettes et knudepunkt for jernbane, sporveje og busser. Der bør i den forbindelse etableres tilstrækkelig stor cykelparkering ved Brabrand station. Der oprettes en ny station i Tilst ved jernbanens skæring af Gammel Viborgvej. Vil blive et trafikknudepunkt for lokalbefolkningen, for skift fra regional bus til tog og udgangspunkt for ny busrute Tilst til Skejby Sygehus.

Biltrafik

Enhedslisten vil have reduceret biltrafikken i Århus. Centrum skal gøres bilfri. Området skal fredeliggøres og der skal genetableres træer.

Der skal være 30 km/t- zone inden for Ringgaden bortset fra indfaldsvejene.

Lavere hastighed sænker støjniveauet for beboerne, der bor umiddelbart ud til indfaldsvejene.

Der er betalingsparkering inden for Ringgaden. Det skal være dobbelt så dyrt at parkere på gaderne fremfor i P-husene. Der skal fortsat være beboerparkering.

For fremtiden bør der anbringes parkeringsanlæg i periferien af Århus og i forbindelse med bycentre uden for Århus by. Det skal så være muligt at bruge P-billetten som billet til elektrisk drevet kollektiv trafik, som for eksempel jernbane, sporvogne/letbane, eller elektriske busser.

Transporten af varer til byens forretninger skal foregå på mindre køretøjer med under 7,5 ton totalvægt, og omstillingen til eldrift bør fremmes.

Natur, landbrug og industri

Opkøb af lavbundslande til vild natur:

Enhedslisten. Foreslår, at Aarhus Kommune understøtter det store arbejde med at udtage lavbundslande af drift ved at kommunen udarbejder en strategi for udfasning af drift af lavbundslande, både på privat og på offentlige arealer, samt afsætter en pulje med midler til sammenbinding af arealer ved opkøb af jord, til at skabe adgang for offentligheden og til tilskud til etablering af pleje. Lavbundslande udleder store mængder CO² og Metan, når de bliver drænedes og/eller opdyrkedes. Det vil derfor være af stor betydning for den samlede CO² udledning at ophøre drift af lavbundslande. Kommunen bør udpege områder, hvor udtagning af lavbundslande skal prioriteres. Både i forhold til klimasikring af byområder, i forhold til friluftsliv og tilgængelighed, men især også i forhold til udvikling af natur og biodiversitet. De kommende puljer til at stoppe drift af

lavbundsgrunde fra staten, kan suppleres med en kommunal pulje til at binde arealer sammen, så der kan sikres adgang til områderne og det bliver muligt at udføre pleje. Strategien skal tage udgangspunkt i de kommende statslige puljer."

Skovrejsning:

"Bæredygtig skovrejsning bør indgå i kommunens klima-virkemidler. Enhedslisten mener at bæredygtig skovrejsning er et vigtigt virkemiddel til oplagring af CO², og at der derfor skal afsættes en pulje til formålet. Skovrejsningen skal foregå bæredygtigt, da den gængse skovrejsning kræver store mængder CO² i udførselsfasen og i drift og vedligehold: Bæredygtig skovrejsning gavner ikke kun klima, men vil også være til gavn for biodiversiteten og omfatter: der skal udplantes træer i mindre grupper, frem for i rækker på store flader; græs og urter mellem tilplantede grupper; afgræsning af de tilplantede områder; ingen anvendelse af gødning eller sprøjtemidler; anvendelse af hjemmehørende arter; ingen hugst eller udtynding."

Industri.

Kommunen skal i sit udbudsmateriale stille krav til at produktionen og transport af varer forgår bæredygtigt. Det kan være krav til bygning, minimere brug af el, varme og vand. Omstilling af industrien er mest et statsligt område og vi ser flere industrier af sig er gået i gang med en grøn omstilling af virksomhederne. Med mindre udledning af CO² til følge. Kommune kan på eksperimentgrund give tilskud til virksomheder til opsætning af solceller på gavle og tage.

Aarhus som arbejdsplads.

Der skal investeres i renovering af bygninger og opsætning af solceller på gavle og tage. Dette er et landpolitisk spørgsmål pga. den tidligere regerings krav til selskabsdannelse ved opsætning af solceller på kommunale bygninger.

Kommunens transportbehov skal analyseres og omstilles til bæredygtig transport.

Inden 2025 skal 50 % af vognparten være elektrisk drevet og al fossil baseret transport udfaset i 2028.

Kommunen skal tilskynde sine medarbejdere at bruge cyklen til arbejde.

Kommunen skal anskaffe el-cykler og almindelige cykler til medarbejdernes transportbehov i arbejdstiden. Dette vil også give sunde medarbejdere og en samfundsgevinst på 8 kr. pr. kørt kilometer.

Vindmøller, solceller og varmepumper.

Enhedslisten har mål at al strøm i 2030 skal være produceret via vindmøller og solceller.

Vindmøller.

Vindmøllestrøm skal dække 50 % af Aarhus kommunes strømforbrug.

Vindmøller på land:

4 stk. på havnen, 2 stk. i Kasted, De 6 tidligere udpegede vindmølleområder i kommuneplanen (Borum, Hørslev, Solbjerg, Hårup, Todbjerg og Studstrup) skal med i Klimahandlingsplanen. Og der skal arbejdes på at få flere godkendte placeringer til nye vindmøller.

Havvindmøller:

Der etableres/ ombygges møller der kan producere 240 MW ved Mejlflak, & Pauludan Flak. Nord for Samsø etableres 120 ME havmøllepark (Søren Egges forslag fra hans tid som bestyrelsesmedlem i NRGi).

Ovenstående antal møller vil dække op til 50 % af strømforbruget i Aarhus.

Solceller.

Der er i Temaplanen fra oktober 2019 udpeget områder i det åbne land på ca. 13 km² dvs. 1290 ha. Og Aarhus kommune skal arbejde for at facader og tage kan rumme 6 km² solceller.

Varmepumper:

Varmepumpeteknologien gør kæmpe fremskridt lige i denne tid. Vi skal satse på større varmepumpeanlæg til fjernvarme og gøre det let for private at få tilladelse til at opsætte varmepumper og lette lånefinansiering til disse private anlæg-

Byggeri.

Mange af de tiltag der skal gøres er statslige. Men vi kan gøre en ting. Skærpe tilsynet med at bygherrer overholder reglerne. Ved at føre tilsynet tilbage til Aarhus kommunen, som det er i mange danske kommuner.